

VAALIT
VAL

MEDDELANDE OM KOMMUNALVALET 2021

Finland är indelat i kommuner som enligt grundlagen har självstyrelse. Kommunen beslutar om många ärenden som gäller kommunens invånare.

Kommunens högsta beslutande organ är fullmäktige som väljs av kommunens invånare. Medlemmarna i fullmäktige, fullmäktigeledamöterna, väljs genom kommunalval för fyra år i sänder. Följande kommunalval förrättas **söndagen den 18 april 2021**.

I kommunalvalet kan myndiga finska medborgare som bor i Finland samt på vissa villkor medborgare från andra länder som bor i Finland rösta och ställa upp som kandidat.

Att rösta är frivilligt i Finland.

I landskapet Åland förrättas inget kommunalval 2021.

Rösträtt - vem får rösta

Du får rösta i kommunalvalet om du är finsk medborgare eller medborgare i något annat land i Europeiska unionen, Island eller Norge och uppfyller följande kriterier:

- du fyller 18 år senast på valdagen (18 april 2021)
- du har hemkommun i Finland senast den 26 februari 2021

Om du är medborgare i något annat land får du rösta i kommunalvalet om

- du fyller 18 år senast på valdagen (18 april 2021)
- du har haft hemkommun i Finland utan avbrott i minst två år före den 26 februari 2021

Hemkommunen fastställs i enlighet med lagen om hemkommun. I allmänhet är hemkommunen den kommun där du bor.

I kommunalvalet 2021 är hemkommunen den kommun som är angiven som din hemkommun i befolkningsdatasystemet den 26 februari 2021 kl. 24.

Vid behov kan du kontrollera uppgiften om hemkommun hos Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata.

I kommunalvalet kan du endast rösta på en kandidat från din egen hemkommun.

Meddelande om rösträtt skickas till alla röstberättigade

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata upprätthåller ett rösträttsregister med uppgifter om alla röstberättigade. Man behöver inte separat anmäla sig till rösträttsregistret.

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata skickar senast **den 25 mars 2021** ett meddelande om rösträtt i form av ett meddelandekort till varje röstberättigad vars adress är känd. Du får meddelandekortet endast i elektronisk form om du har tagit i bruk Myndigheten för digitalisering och befolkningsdatas elektroniska kommunikationstjänst Suomi.fi-meddelanden (mer information på adressen www.suomi.fi/meddelanden). I anmälan om rösträtt finns anvisningar om röstning, en förteckning över förhandsröstningsställen nära din bostadsort och information om din rösträtt. Du behöver inte ta anmälan om rösträtt med dig till röstningsstället, det räcker med identitetsbevis.

Valbarhet - vem får ställa upp som kandidat

Du är valbar och kan ställa upp som kandidat i kommunalvalet i din hemkommun om du uppfyller följande kriterier:

- kommunen där du tänker ställa upp som kandidat är din hemkommun
- du har rösträtt i någon av Finlands kommuner
- du har inte förklarats omyndig genom ett domstolsbeslut.

Vissa statstjänstemän som räknas upp i kommunallagen samt kommunens ledande tjänstemän och arbetstagare är dock inte valbara i kommunalval.

Kandidatuppställning i kommunalval

I kommunalvalet får kandidater ställas upp av

- registrerade partier
- röstberättigade som har bildat en valmansförening.

Partierna beslutar om sina egna kandidater enligt sina regler. Om du vill bli kandidat för ett parti måste du komma överens om saken med partiet.

För att grunda en valmansförening behövs i regel minst tio röstberättigade kommuninvånare. I kommuner med litet invånarantal räcker det dock med endast tre eller fem invånare för att grunda en valmansförening.

Två eller flera partier har rätt att bilda valförbund. Två eller flera valmansföreningar har rätt att bilda en gemensam lista.

Ett parti, ett valförbund eller en gemensam lista får i kommunen ha högst en och en halv gång det antal kandidater som väljs. Till fullmäktige väljs beroende på kommunens invånarantal minst 13-79 fullmäktigeledamöter, men kommunen kan själv besluta om ett större antal fullmäktigeledamöter.

Varje kandidat har ett eget nummer. Över kandidaterna upprättas en tryckt sammanställning av kandidatlistorna, i vilken kandidaterna antecknas i nummerordning med början från nummer 2. I sammanställningen har kandidaterna grupperats enligt parti och gemensam lista. För varje kandidat uppges i sammanställningen följande uppgifter: namn, kandidatnummer och yrke. Av sammanställningen av kandidatlistorna framgår dessutom

- vilka partier som har bildat valförbund
- vilka valmansföreningar som har bildat en gemensam lista
- vilka partier som inte hör till något valförbund
- vilka kandidater som står utanför den gemensamma listan.

Kandidatlistorna sammanställs i alla kommuner den 18 mars 2021. Din kommuns sammanställning finns bland annat i valbåsen och på justitieministeriets valsidor (www.vaalit.fi/sv). Om du förhandsröstar i någon annan kommun än din hemkommun kan du be valfunktionären om en sammanställning av kandidatlistorna i din egen kommun.

Röstningstider

Du kan rösta antingen på valdagen söndagen den 18 april 2021 eller före valdagen under förhandsröstningen. Du kan bara rösta en gång. Att rösta två gånger är straffbart enligt strafflagen.

Förhandsröstning:

Förhandsröstningen inleds **onsdagen den 7 april 2021**.

Förhandsröstningen avslutas utomlands **lördagen den 10 april 2021** och i Finland **tisdagen den 13 april 2021**. På vissa förhandsröstningsställen är röstningstiden kortare.

Du kan förhandsrösta på vilket förhandsröstningsställe som helst i hemlandet eller utomlands. Förhandsröstningsställen är

- i hemlandet förhandsröstningsställen utsedda av kommunerna, ofta till exempel kommunala ämbetsverk
- många finländska beskickningar utomlands
- anstalter, såsom sjukhus, verksamhetsenheter inom socialvården och straffanstalter.
I anstalterna kan endast personer som vårdas eller har tagits in på anstalterna rösta.
- finländska fartyg som befinner sig utomlands medan förhandsröstningen pågår. På ett fartyg får endast fartygets personal rösta, passagerarna får inte rösta ombord på fartyget.

Röstning på valdagen:

Röstningen på valdagen hålls **söndagen den 18 april 2021 klockan 9–20**.

På valdagen kan du rösta endast på det röstningsställe som har antecknats i den anmälan om rösträtt som skickats till dig.

Hemmaröstning:

Om din rörelse- eller funktionsförmåga är så begränsad att du inte utan oskäligen svårigheter kan ta dig till röstningsstället kan du rösta hemma under förhandsröstningstiden.

Anmälan om hemmaröstning ska göras senast **tisdagen den 6 april 2021** före klockan 16. Anmälan görs till centralvalnämnden i hemkommunen, vars kontaktuppgifter finns i anmälan om rösträtt. En närstående vårdare som bor i samma hushåll kan under vissa förutsättningar rösta samtidigt.

Brevröstning:

Om du under hela förhandsröstningstiden och på valdagen befinner dig utomlands kan du också rösta per brev från utlandet.

För att rösta per brev måste du beställa brevröstningsmaterialet från justitieministeriets beställningstjänst till någon adress utomlands. Beställningen kan göras tidigast tre månader före valdagen. Som röstberättigad ansvarar du själv för att du beställer brevröstningshandlingarna i tillräckligt god tid så att du hinner returnera brevröstningens ytterkuvert till centralvalnämnden i din kommun inom den tidsfrist som föreskrivs i vallagen.

Så här röstar du

Förhandsröstning och röstning på valdagen sker på röstningsstället. Du kan rösta på endast en kandidat som har antecknats i sammanställningen av kandidatlistorna i din kommun.

1) Styrk din identitet för valfunktionären genom att uppvisa pass, identitetskort, körkort eller annan motsvarande handling. Valfunktionären ger dig en röstsedel.

2) Gå till valbåset. I valbåset får finnas endast en person åt gången.

3) Ange på röstsedeln numret på den kandidat som du röstar på. Du får endast rösta på en kandidat. Anteckna kandidatens nummer i cirkeln inuti röstsedeln. Gör inga andra anteckningar på röstsedeln. Vik röstsedeln så att det nummer du angett blir innanför vecket och inte syns utåt.

4) För röstsedeln hopvikt till valfunktionären. Valfunktionären stämplar röstsedeln.

5a) Om du röstar på valdagen, lägg den stämplade röstsedeln i valurnan.

5b) Om du röstar i förhandsröstningen ger valfunktionären dig ett valkuvert. Lägg den stämplade röstsedeln i kuvertet och tillslut det.

Om din förmåga att anteckna kandidatens nummer på röstsedeln är väsentligt nedsatt, får du vid röstningen anlita ett biträde eller en valförrättare som du valt. Biträdet får inte vara en person som är kandidat i valet eller en nära släkting till en kandidat. Biträdet är skyldigt att bevara valhemligheten, dvs. hemlighålla den information som han eller hon fått i samband med röstningen.

Mer information

- Mer information om valet ges av kommunens centralvalnämnd. Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata svarar på frågor som gäller den personliga rösträtten. Bådas kontaktuppgifter finns i anmälan om rösträtt.
- Förhandsröstningsställets adresser och öppettider, anvisningar för beställning av brevröstning, information om kandidaterna och annan information om valet finns på justitieministeriets valsidor på adressen www.vaalit.fi/sv.
- Uppgifter om kandidaterna i kommunalvalet finns på justitieministeriets valsidor efter den 18 mars 2021 och uppgifter om förhandsröstningsställen efter den 1 februari 2021.

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata den 2 december 2020